

Rapport

Visplan recreatieplas Wylerbergmeer

te Beek-Ubbergen

Visplan recreatieplas Wylerbergmeer te Beek-Ubbergen

Uitgevoerd in opdracht van
Werkgroep recreatieplassen en vis
projectnummer: AVE2007017

door

P.A.D.M. Wijmans en W.A.M. van Emmerik

26 november 2008

Leijenseweg 115
Postbus 162
3720 AD Bilthoven
Telefoonnr.: 030-6058400
Faxnr.: 030-6039874

Statuspagina

Titel	Visplan recreatieplas Wylerbergmeer te Beek-Ubbergen
Samenstelling	Sportvisserij Nederland Postbus 162 3720 AD BILTHOVEN
Telefoon	030-605 84 00
Telefax	030-603 98 74
E-mail	info@sportvisserijnederland.nl
Homepage	www.sportvisserijnederland.nl

Opdrachtgever	Werkgroep Recreatieplassen en Vis
Secretaris	F. Bosman
Telefoon	026-3212045
E-mail	info@hfmiddennederland.nl

Auteur(s)	P.A.D.M. Wijmans en W.A.M. van Emmerik
E-mailadres	wijmans@sportvisserijnederland.nl , emmerik@sportvisserijnederland.nl

Aantal pagina's	26
Trefwoorden	visplan, recreatieplassen, Gelderland

Projectnummer	AVE2007017
Datum	26 november 2008

Bibliografische referentie:

P.A.D.M. Wijmans en W.A.M. van Emmerik, 2009. Visplan recreatieplas Wylerbergmeer, te Beek-Ubbergen. Sportvisserij Nederland, Bilthoven in opdracht van Werkgroep recreatieplassen en vis.

© Sportvisserij Nederland, Bilthoven

Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de copyright-houder en de opdrachtgever.

Sportvisserij Nederland is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede schade welke voortvloeit uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Sportvisserij Nederland.

Voorwoord

Het voorliggende visplan heeft tot doel om voor het recreatiegebied Wylerbergmeer te komen tot een planmatig beheer van de visstand en de sportvisserij. Het visplan is opgesteld door Sportvisserij Nederland, op verzoek en onder begeleiding van de werkgroep Recreatieplassen en Vis.

Aan de werkgroep nemen de volgende organisaties deel;
Recreatiegemeenschap Veluwe, uit@waarde, Waterschap Veluwe,
Waterschap Rivierenland, Rijkswaterstaat Dienst Oost-Nederland,
Provincie Gelderland, Hengelsportfederatie Midden Nederland,
Hengelsportfederatie Oost-Nederland, Federatie Randmeren en
Sportvisserij Nederland.

Deze werkgroep ingesteld om te komen tot een beter op de verschillende functies afgestemd visstand- en visserijbeheer op een aantal recreatieplassen. In de bestaande praktijk werden hiervoor door betrokkenen een aantal knelpunten gesignaleerd. Dit plan is gericht op het oplossen van deze knelpunten en om de samenwerking en communicatie tussen de belanghebbenden te bevorderen. Het Wylerbergmeer is als een van de wateren uitgekozen om als pilotproject te dienen.

Samenvatting

In het visplan recreatieplas Wylerbergmeer is vastgelegd welke vissoorten, in welke hoeveelheden, met welke vistuigen, op welke momenten, op welke locaties, door welke visser(s) en met inachtneming van welke bijzondere voorwaarden mogen worden bevestigd. Dit alles getoetst aan de Kaderrichtlijn Water en de doelen vanuit het waterschap en het recreatieschap.

Daarnaast zijn in het visplan afspraken vastgelegd over monitoring, uitzettingen, vangstregistratie, controle en handhaving en is er is een evaluatieprocedure ten behoeve van het bijstellen van het visplan beschreven.

De op deze wijze vastgelegde afspraken zijn bepalend voor de wijze waarop het totaal aan visserij-activiteiten in het betreffende gebied plaatsvindt.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	9
2	Beschrijving huidige situatie	11
2.1	Gebiedsbeschrijving	11
2.2	Beleid en beheer watersysteem	12
2.3	Sportvisserij	13
2.3.1	Visrechtsituatie	13
2.3.2	Beschrijving sportvisserij	13
2.3.3	Hengelangstregistratie	13
2.3.4	Visstand.....	13
2.3.5	Visonttrekking	15
2.3.6	Visuitzetting	15
2.4	Beroepsvisserij.....	15
2.5	Stroperij.....	15
2.6	Regelgeving	16
2.7	Controle en handhaving	16
3	Gewenste situatie visserij	19
3.1	Visonttrekking.....	19
3.2	Visuitzetting.....	19
3.3	Onderzoek	20
3.4	Regelgeving	20
3.5	Controle en handhaving	20
4	Maatregelen	21
4.1	Visonttrekking.....	21
4.2	Visuitzetting.....	21
4.3	Onderzoek	21
4.4	Regelgeving	21
4.5	Overige maatregelen	22
5	Toetsing visplan	23
5.1	Toetsing waterbeheerder	23
5.2	Toetsing RGV	23
5.3	Juridische verankering	23
5.4	Beoordelingstabel	24
6	Evaluatie visplan	25
6.1	Terugkoppeling gegevens en evaluatie	25
6.2	Structureel overleg	25
6.3	Agendapunten voor nader overleg	26
	Verwerkte literatuur	27
	Bijlagen	28

1 Inleiding

In het voorliggende visplan wordt het beheer en de duurzame visserij in de recreatieplas Wylerbergmeer te Beek-Ubbergen beschreven. Tevens wordt dit visplan beschouwd als randvoorwaarde vanuit RGV om de visrechten aan de sportvisserij te blijven verhuren. Het visplan is opgesteld door Sportvisserij Nederland, op verzoek van de werkgroep Recreatieplassen en Vis. Aan deze werkgroep nemen de volgende organisaties deel; RGV, Uit@waarde, Waterschap Veluwe, Waterschap Rivierenland, Waterschap Vallei en Eem, Rijkswaterstaat Directie Oost, Provincie Gelderland, Hengelsportfederatie Midden Nederland, Hengelsportfederatie Oost-Nederland, Federatie Randmeren en Sportvisserij Nederland.

Voor het Visplan Wylerbergmeer is de Europese Zwemwaterrichtlijn (uitwerking Provincie Gelderland) kaderstellend.

Visserij en visserijbeheer dient plaats te vinden conform de afspraken die worden gemaakt in een visplan. In een visplan wordt daarom vastgelegd welke vissoorten, in welke hoeveelheden, met welke vistuigen, op welke momenten, op welke locaties, door welke visser en met inachtneming van welke bijzondere voorwaarden mogen worden bevestigd of juist niet. De op deze wijze vastgelegde afspraken zijn bepalend voor de wijze waarop het totaal aan visserijactiviteiten in het betreffende gebied dient plaats te vinden.

Visplan en visserij dienen aan te sluiten op de waterkwaliteitsdoelstellingen zoals die door de waterbeheerder, in dit geval Waterschap Rivierenland, worden nagestreefd. Het waterschap zal het visplan dan ook toetsen aan de doelstellingen. Tevens dient het visplan te voldoen aan de doelstellingen vanuit RGV, ook hier vindt toetsing plaats.

Afspraken over handhaving van de gemaakte afspraken in het visplan – alsmede sanctionering bij het niet naleven van deze afspraken – zijn eveneens in het visplan vastgelegd. De looptijd van het visplan is voor onbepaalde tijd; tussentijds kan het visplan in overleg met huurder, verhuurder en waterbeheerder worden bijgesteld.

2 Beschrijving huidige situatie

2.1 Gebiedsbeschrijving

Het Recreatieterrein Wylerbergmeer is gelegen te Beek-Ubbergen in de provincie Gelderland. De plas Wylerbergmeer heeft een totaal oppervlak van 6,5 hectare. De waterdiepte bedraagt gemiddeld 3,5 meter, met een maximum van ongeveer 5,5 meter. De bodem bestaat vooral uit zand, en klei.

Voor een uitgebreidere gebiedsbeschrijving wordt verwezen naar het Rapport Visserijkundig Onderzoek Recreatieplas Wylerbergmeer (De Laak, 2007) en naar het Zwemwaterprofiel (Waterschap Rivierenland, 2008).

Topografische ondergrond: © Topografische Dienst, Emmen

Figuur 2.1 **Overzichtskaart Recreatieplas Wylerbergmeer.**

Tabel 2.1 Waarnemingen doorzicht en waterplanten Wylerbergmeer in 2007

O ₂ verzadiging	108%
O ₂ gehalte	13,3 mg/l
Zichtdiepte	> 100 cm
kleur water	waargenomen: helder
geur water	waargenomen: neutraal
bedekking waterplanten	
totaal	ca. 15%
bovenwater	1-2%
drijfblad	3%
onder water	<10%
groenalgen	waargenomen: geen
blauwalgen	waargenomen: zomer

Ten tijde van de visstandbemonstering was het water vrij helder. In de zomermaanden is in het verleden algenbloei opgetreden. Het water had ten tijde van de visstandbemonstering een neutrale geur. De resultaten van de milieugegevens geven geen aanleiding om problemen met de waterkwaliteit te verwachten.

2.2 Beleid en beheer watersysteem

Het waterkwantiteits- en waterkwaliteitsbeheer van de plas is in handen van Waterschap Rivierenland te Tiel.

KRW

De plas Wylerbergmeer is niet aangewezen als waterlichaam.

Regionale beleid waterbeheer

De provincie Gelderland heeft aan de recreatieplas Wylerbergmeer officieel de zwemwaterfunctie toegekend. Daarmee zijn alle partijen – Provincie Gelderland als verantwoordelijke voor de volksgezondheid, Waterschap Rivierenland als waterkwaliteitsbeheerder en RGV als beheerder van het recreatiegebied – gebonden aan de eisen die de EU Zwemwaterrichtlijn stelt. De voornaamste eisen zijn:

- Zwemmers moeten in het zwemwater kunnen zwemmen zonder gezondheidsschade op te lopen. Daartoe worden m.n. bacteriologische eisen gesteld.
- De waterkwaliteit moet goed zijn (o.a. voldoende doorzicht, geen of weinig algengroei)
- Voor ieder zwemwater moet een zgn. Zwemwaterprofiel worden opgesteld, waarin een beschrijving van de toestand van de plas wordt gegeven, inclusief eventuele aanbevelingen voor verbeteringen. Op basis van het onlangs door waterschap Rivierenland opgestelde zwemwaterprofiel wordt de zwemwaterkwaliteit van Wylerbergmeer gekwalificeerd als uitstekend.

Voor een verdere beschrijving wordt verwezen naar het zwemwaterprofiel.

In de zomerperiode komt soms blauwalgenbloei voor. In het beleid van het waterschap is vastgelegd dat het risico op blauwalgenbloei dient te worden beperkt in verband met het risico voor de zwemwaterkwaliteit.

Regionale beleid natuurbeheer

Het recreatiegebied Wylerbergmeer is niet aan gewezen als Natura 2000 gebied.

2.3 Sportvisserij

2.3.1 Visrechtsituatie

De eigenaar en de verhuurder van het visrecht voor de plas Wylerbergmeer is RGV. Deze verhuurt het volledige visrecht aan NHV De Voorn.

2.3.2 Beschrijving sportvisserij

In de plas wordt vooral op karper gevist (veelal 's nachts) en in mindere mate op witvis en roofvis. De visserijdruk is laag. In Bijlage I zijn de algemene kenmerken van de belangrijkste sportvisserijtypen in Wylerbergmeer weergegeven.

2.3.3 Hengelvangstregistratie

Er zijn geen hengelvangstregistratie gegevens bekend.

2.3.4 Visstand

In 1995 is door de toenmalige OVB een visserijkundig onderzoek naar de visstand van het Wylerbergmeer uitgevoerd. Uitgebreide resultaten van dit onderzoek zijn terug te vinden in het Rapport Visserijkundig Onderzoek Wylerbergmeer (Zoetemeyer & Gerlach, 1995). De vangtuigen die werden gebruikt waren de zegen en het elektro-visapparaat. De gevangen vissoorten en aandeel op de totale vangst (in aantal en gewicht) zijn weergegeven in tabel 2.2.

Tabel 2.2 Soortensamenstelling in het Wylerbergmeer, vangsten 1995 en 2007 uitgedrukt in percentueel aandeel op het totaal.

	1995		2007	
Vissoort	% aantal	% gewicht	% aantal	% gewicht
Baars	55	5	11	11
Bittervoorn	-	-	6	<1
Brasem	2	13	40	78
Giebel	-	-	2	<1
Karper	1	26	1	6
Paling	1	<1	18	8
Ruisvoorn	2	<1	-	-
Snoek	13	19	8	4
Snoekbaars	1	10	14	3
Zeelt	25	26	--	-
Totaal	161 stuks	36,7 kg	117 stuks	164,3 kg

In de winter van 2007 is door Sportvisserij Nederland een kwantitatief onderzoek naar de visstand van Wylerbergmeer uitgevoerd. De resultaten van dit onderzoek zijn terug te vinden in het Rapport Visserijkundig

Wylerbergmeer (De Laak, 2007). De vangtuigen die hier werden gebruikt waren de zegen en het elektro-visapparaat. De gevangen vissoorten en aandeel op de totale vangst (in aantal en gewicht) zijn weergegeven in tabel 2.2.

In 1995 zijn 8 vissoorten aangetroffen. Baars was de meest gevangen vissoort, gevolgd door zeelt en snoek. De belangrijkste roofvissen waren snoek en baars.

Ook in 2007 zijn 8 vissoorten aangetroffen. Brasem was de meest gevangen vissoort, gevolgd door aal, zeelt en baars. De belangrijkste roofvissen zijn snoek en baars. Opvallend is het ontbreken van blank- en ruisvoorn én brasem kleiner dan 49 cm in de vangst. De biomassa van het water is laag en wordt geschat op 132 kg/ha en 58 stuks/ha.

In 1995 is qua aantallen (161 stuks) meer vangen dan in 2007 (117 stuks). Dit betrof vooral kleine vis (baars en zeelt). In de gevangen kg is dit terug te zien, bijna 37 kg in 1995 tegen ruim 164 kg in 2007. In 2007 ontbreekt kleine vis vrijwel helemaal in de vangst. Er is meer *vis* gevangen, maar minder *vissen*. De visstand is gemiddeld groter geworden. Een mogelijke oorzaak hiervoor is overmatige predatie door aalscholvers, die in kleine, afgesloten wateren zoals het Wylerbergmeer van grote invloed kunnen zijn op de visstand. Het vrijwel ontbreken van beschuttingsmogelijkheden dragen hiertoe bij.

Ruisvoorn en zeelt werden in 1995 nog gevangen, maar zijn in 2007 niet meer aangetroffen. Deze vissoorten hebben ondiepe, plantenrijke oeverzones nodig, welke in het Wylerbergmeer bijna niet voorkomen. Ook de predatie door aalscholvers zal aan het verdwijnen van deze vissoorten hebben bijgedragen.

Gesteld kan worden dat de visstand flink is veranderd in de periode 1995 tot 2007. Een gemiddeld grotere visstand, weinig kleine vis en een dominantie aan brasem.

Knelpunten in de ontwikkeling van de visstand in 2007 zijn ondermeer:

- gebrek aan ondiep oeverzones met beschutting;
- waterpeilschommelingen;
- algenbloei;
- aalscholverpredatie.

In het rapport uit 2007 worden aanbevelingen gedaan voor het toekomstige beheer op het gebied van waterkwaliteit en -kwantiteit, inrichting en visstandbeheer. Voornaamste aanbevelingen voor de visstand zijn het verondiepen van de oeverzones en het creëren van schuilmogelijkheden voor vissen tegen aalscholverpredatie. Uitgebreide resultaten van dit onderzoek zijn terug te vinden in het Rapport Visserijkundig Onderzoek Recreatieplas Wylerbergmeer (De Laak, 2007).

De winter is de beste periode om een onderzoek naar de visstand uit te voeren. Sportvisserij Nederland vist niet in de zomerperiode omdat de vis dan zeer actief is en snel beschadigd en gestresst raakt. Daarnaast treden ook eerder zuurstoftekorten en sterfte op.

Tabel 2.3 Selectiviteit en nadelen gebruikte vangtuigen

Vangtuig	type	Specificiteit voor	Nadeel
Elektro-visapparaat	Actief	Begroeide oeverzone, daarom vnl. kleinere vis	Vangstefficiëntie minder bij de helder of te weinig begroeid water
Zegen	Actief	Ondiepe (tot ca. 4 m) open water, grootte vis afhankelijk van maaswijdte, meest grotere vis	Alleen geschikt voor ondieper open water, nauwelijks aanwezig bij diepe plas

Analyse visstand/waterkwaliteit

In 1995 werd het water als een helder, plantenrijk ruisvoorn-snoek viswatertype getypeerd, thans heeft het water meer weg van een wat troebeler, en kaler blankvoorn-brasem viswatertype. Mogelijk wordt dit veroorzaakt door een teveel aan bodemwoelende vis. Daar staat tegenover dat er weinig vis is gevangen en de schatting van de biomassa vrij laag is (ca 132 kg/ha, waarvan 85% bodemwoelende vis brasem en karper). Tevens wordt het water in de zomerperiode bezocht door vele zwemmers (tot ca 3000 per dag), waarvan ook een (oa. bodemwoelende) invloed mag worden verwacht.

2.3.5 Visonttrekking

Beroepsmatige visserij vindt niet plaats in het Wylerbergmeer, er wordt dan ook geen vis door beroepsvissers onttrokken.

Sportvissers mogen vis meenemen, echter als dit al gebeurt is het op zeer kleine schaal. Voornaamste vissoorten die meegenomen worden zullen snoekbaars en aal zijn. Vanaf 1 januari 2009 geldt een landelijke terugzetverplichting voor aal¹, onttrekking van deze vissoort door sportvissers zal dan niet meer plaatsvinden. Voor de andere vissoorten geldt de landelijke regelgeving (zie Sportvisserij Nederland, 2007). Hoeveel snoekbaars en eventuele andere vissoorten door sportvissers worden onttrokken is niet bekend. De verwachting is echter dat de hoeveelheden zeer gering zullen zijn.

2.3.6 Visuitzetting

Er is de afgelopen 10 jaren geen vis uitgezet.

2.4 Beroepsvisserij

Er vindt geen beroepsvisserij plaats in de plas.

2.5 Stroperij

Voor zover bekend vindt er geen stroperij plaats in de plas.

¹ Omdat de aal ernstig in zijn voortbestaan bedreigd wordt door ondermeer vervuiling met dioxines en pcb's, waterkrachtcentrales, gemalen en overbevissing, heeft Sportvisserij Nederland besloten per 1 januari 2009 een algehele landelijke terugzetverplichting voor aal in te stellen.

2.6 Regelgeving

Landelijk en regionaal

De Recreatieplas Wylerbergmeer is opgenomen in de Landelijke Lijst van Viswateren (Sportvisserij Nederland, 2007) en door sportvisserij in het bezit van de VISpas te bevissen.

Voor de wettelijke visserijregels én de voorwaarden gesteld vanuit de Hengelsportfederatie Midden Nederland en Sportvisserij Nederland wordt verwezen naar de Landelijke Lijst van Viswateren.

Lokaal

Specifiek voor de bevissing van het Wylerbergmeer door sportvisserij worden de vereniging de volgende voorwaarden gesteld:

- nachtvisserij is het hele jaar toegestaan;
- vissen met 2 hengels toegestaan, ongeacht de aaskeuze;
- gebruik van boten en/of andere vaartuigen is verboden;
- gebruik van gekleurde maden en/of gekleurd voer is verboden;
- plaatsen van tenten en/of bivvy's is verboden.

In figuur 2.2 worden de visoevers aangegeven en wanneer deze te bevissen zijn.

Voor de voorwaarden gesteld vanuit RGV wordt verwezen naar de huurovereenkomst Wylerbergmeer.

2.7 Controle en handhaving

Om te mogen vissen in de binnenwateren moet een sportvisser in het bezit zijn van een vispas en een (geldige) schriftelijke toestemming van de visrechthebbende.

Om overtredingen door sportvisserij tegen te gaan is het belangrijk dat er gecontroleerd wordt, bijv. op het hebben van de juiste visdocumenten en de wijze van uitvoering van de visserij (vangtuig, minimummaat etc.)

De hengelsportvereniging controleert, gezamenlijk met een BOA ingehuurd door de Hengelsportfederatie Midden Nederland, enkele tientallen keren per jaar sportvisserij aan het Wylerbergmeer.

Topografische ondergrond: © Topografische Dienst, Emmen

Figuur 2.2 Sportvisserijkaart Wylerbergmeer.

3 Gewenste situatie visserij

3.1 Visonttrekking

In het verlengde van het in 1999 vastgestelde Beleidsbesluit Binnenvisserij (MinLNV, 1999), is een onttrekking of benutting van vis alleen wenselijk/mogelijk indien en mits aan de volgende criteria voldaan wordt:

1. De onttrekking dient gebaseerd te zijn op het 'wise-use'-principe, dat wil zeggen dat de soortenrijkdom en het ecologisch functioneren van het water niet nadelig mag worden beïnvloed.
2. De aanwezige visstand moet onttrekking toelaten.
3. De onttrekking mag de belangen van de sportvisserij niet wezenlijk schaden.
4. De onttrekking dient selectief te zijn, zonder ongewenste en onbedoelde bijvangst.

Het wordt niet wenselijk geacht om nu of in de toekomst vis te onttrekken aan de recreatieplas Wylerbergmeer.

Ook eventuele toekomstige maatregelen die in het kader van de blauwalgenbestrijding genomen worden, dienen vanuit het oogpunt van de sportvisserij het probleem bij de basis aan te pakken en niet alleen symptoombestrijdend te zijn. Het uitvoeren van actief biologisch beheer² (ABB) als eenzijdige maatregel wordt door de sportvisserij als ongewenst beschouwd. Indien het ABB een onderdeel vormt van een gedegen pakket aan maatregelen met als doel de waterkwaliteit te verbeteren, dan zal de sportvisserij hier welwillend tegenover staan. Voorafgaand aan de uitvoering van de maatregel dient hierover overleg plaats te vinden tussen de sportvisserij en de verhuurder/waterbeheerder.

3.2 Visuitzetting

De sportvisserij wil graag de visstand van het Wylerbergmeer verbeteren, vooral door middel van een verbeterde inrichting van het water, maar ook door het uitzetten van vis. Men wil vissoorten uitzetten die interessant zijn voor de sportvisserij én die passen bij het nagestreefde snoek-blankvoorn ondiep viswatertype. Tevens kunnen uitzettingen in de toekomst worden overwogen na calamiteiten (herstel uitzetting na grote vissterfte).

² Bij ABB wordt een grote hoeveelheid van een dominante vissoort (meestal bentische soorten als brasem en karper) weggevangen om zo te proberen een (positieve) verandering in het watersysteem te bewerkstelligen.

3.3 Onderzoek

De sportvisserij gaat de visstand en visserij monitoren door middel van hengselvangstregistratie (HVR) (zie Bijlage II). De sportvisserij acht het wenselijk dat HVR in de toekomst wordt gestimuleerd, en tevens gestandaardiseerd middels HVRonline (zie www.vangstenregistratie.nl).

3.4 Regelgeving

Als sportvissers hun auto willen parkeren op de parkeerplaats nabij het Wylerbergmeer dient hiervoor de worden betaald. De hengelsport acht deze situatie onwenselijk, en wil graag een regeling treffen over het gebruik van de parkeergelegenheid door sportvissers.

3.5 Controle en handhaving

Stroperij

Er vindt momenteel vrijwel zeker geen stroperij plaats op Wylerbergmeer en de verwachting is dat dit in de toekomst ook niet zal plaatsvinden. Een specifieke aanpak van stroperij is dan ook niet van toepassing. Het is uiteraard wel noodzakelijk een vinger aan de pols te houden mochten er in de toekomst wel misstanden plaatsvinden.

(Mogelijke) visstroperij kan 24 uur per dag gemeld worden bij de AID via het centraal meldpunt visstroperij; 045-5466222. Tevens dient de hengelsportvereniging en Hengelsportfederatie Midden-Nederland ingelicht te worden.

Zwartvisserij/overtredingen

Vanuit de hengelsport wordt aanpak van controles en de frequentie in de huidige situatie voldoende geacht.

4 Maatregelen

4.1 Visonttrekking

In de huidige situatie wordt er geen vis aan het water onttrokken en ook in de toekomst is het de wens van de sportvisserij geen vis te onttrekken. Daarom wordt voorgesteld een terugzetverplichting voor alle vis in de vergunningvoorwaarden op te nemen.

4.2 Visuitzetting

In de huidige situatie wordt geen vis uitgezet. De sportvisserij wil in de toekomst de visstand, die slecht is door de gevolgen van overmatige aalscholverpredatie, verbeteren door het uitzetten van vis. De vissoorten en de uit te zetten hoeveelheden dienen te passen binnen het snoek-blankvoorn viswatertype. Voordat er vis kan worden uitgezet is het echter noodzakelijk eerst de plas zodanig in te richten, dat de visstand beter beschermd is tegen overmatige aalscholverpredatie.

4.3 Onderzoek

Door de sportvissers die het Wylerbergmeer bevissen wordt momenteel nog niet of nauwelijks aan HVR gedaan. De hengelvangstregistratie dient te worden versterkt en uitgebreid. Hiertoe is het noodzakelijk dat de hengelvangsten worden ingevoerd in de landelijke standaard HVR online. Om zoveel mogelijk hengelvangstgegevens boven water te krijgen zullen, zullen zoveel mogelijk sportvissers die regelmatig op Wylerbergmeer vissen worden benaderd en gestimuleerd mee te doen aan HVR. Door aandacht te schenken aan HVR via geschreven en digitale media zal de sportvisserij proberen zoveel mogelijk sportvissers ertoe te bewegen vangstgegevens te gaan bijhouden in HVR online.

De resultaten van de HVR zullen jaarlijks via een totaaloverzicht onder de deelnemende sportvissers en andere belanghebbenden worden verspreid. Hierdoor ontstaat draagvlak bij de sportvissers. Ééns per drie jaar zal het visbestand dmv HVR-gegevens worden geanalyseerd en verspreid onder alle belanghebbenden.

4.4 Regelgeving

De sportvisserij wil graag een regeling treffen met RGV over het gebruik van parkeergelegenheid door sportvissers. Voorgesteld wordt sportvissers de mogelijkheid te bieden tegen een gereduceerd tarief een parkeerabonnement aan te schaffen, op vertoon van de VISpas.

4.5 Overige maatregelen

Het waterschap wil binnenkort, in samenwerking met de provincie, onderzoek doen naar de oorzaak van de blauwalgenproblematiek. De oorzaak is waarschijnlijk zeer complex maar mogelijk ligt er een relatie met de visstand. Na het voltooien van het onderzoek wil men maatregelen opstellen en uitvoeren.

5 Toetsing visplan

5.1 Toetsing waterbeheerder

Zwemwaterrichtlijn

Wanneer de huidige situatie wordt vergeleken met de doelstellingen vanuit de Zwemwaterrichtlijn dan blijkt dat de doelstellingen worden gehaald: de zwemwaterkwaliteit van Wylerbergmeer wordt gekwalificeerd als uitstekend.

Wel is er periodiek sprake van blauwalgenbloei. Dit vormt een bedreiging voor de zwemwaterkwaliteit en dient te worden voorkomen. De oorzaak van de blauwalgenproblematiek zal worden onderzocht (zie paragraaf 4.5).

5.2 Toetsing RGV

De hoofdfunctie van het gebied is dagrecreatie. Binnen deze bestemming vindt een veelsoortig gebruik van het gebied plaats. Sportvisserij is een van de vormen van recreatie die in of langs het Wylerbergmeer worden uitgeoefend (naast zwemmen, zonnebaden, fietsen en wandelen). RGV acht het dan ook in het kader van haar doelstellingen passend om sportvisserij mogelijk te maken op (gedeeltes van) de door haar beheerde gebieden. Hierbij wordt als randvoorwaarde gesteld dat dit gebruik geen negatieve effecten hebben op de zwemwaterkwaliteit of ander gebruik van het gebied. Ook moet het sportvisserijgebruik passend zijn binnen de geldende regelgeving (waaronder in ieder geval de geldende gebiedsverordening).

5.3 Juridische verankering

In de huurovereenkomst van de huurder NHV De Voorn met verhuurder RGV wordt verwezen naar de afspraken in dit Visplan. Deze afspraken wordt hiermee juridisch verankerd aan de Visserijwet.

5.4 Beoordelingstabel

Visserijbeheermaatregelen	KRW	ZWR ³	Recreatie
Visonttrekking terugzetverplichting	NVT		
Visuitzetting uitzetten vis	NVT	*	
Onderzoek hengelvangstregistratie	NVT		
Regelgeving Regeling gebruik parkeergelegenheid	NVT		

	niet conflicterend
	mogelijk conflicterend
	conflicterend

* = niet conflicterend mits het om kleine hoeveelheden/aantallen gaat, passend binnen de visstand, het viswatertype en de draagkracht van het water.

³ = Zwemwaterrichtlijn

6 Evaluatie visplan

6.1 Terugkoppeling gegevens en evaluatie

Dit Visplan geeft aan welke benadering de visserijsector in de recreatieplas Wylerbergmeer voor ogen heeft t.a.v. de visserij en visserijbeheer. Toetsing van deze visie aan de actualiteit van het (water)beheer zal op termijn wenselijk zijn. Veranderingen in het gebied alsmede aanvullende informatie die de visserij raken zijn eveneens reden om deze visie bij te stellen. Aanpassingen aan het visplan kunnen doorlopend op initiatief van RGV of de federatie plaatsvinden.

6.2 Structureel overleg

Visserijbeheercommissies (VBC's)

Het meest geëigende platform voor structurele samenwerking en overleg tussen visrechthebbende en waterbeheerder en evt. andere beherende instanties is de VBC. Voor het beheergebied van waterschap Rivierenland wordt een VBC opgericht (RGV is hierbij agendalid).

Om de visserij en het beheer in recreatieplas Wylerbergmeer te bespreken en te evalueren wordt éénmaal per jaar (afhankelijk van de behoefte) een overleg voor verhuurder RGV, huurder NHV De Voorn, Hengelsportfederatie Midden-Nederland en waar nodig waterschap Rivierenland en andere betrokken belanghebbenden (bijv. uit de VBC) georganiseerd. De federatie zal als trekker van dit overleg optreden. Tijdens dit overleg worden de visserijactiviteiten in het lopende jaar besproken en zonodig knelpunten en wensen van de verschillende partijen voorgelegd. Indien deze bespreking aanleiding geeft tot gewijzigde afspraken kunnen deze óf als bijlage toegevoegd aan dit visplan, óf aanleiding geven tot het bijstellen van het visplan.

6.3 Agendapunten voor nader overleg

Een aantal punten in het voorliggende plan dient nog nader besproken te worden tussen RGV en federatie Midden Nederland nl.:

<i>paragraaf</i>	<i>opmerking</i>
2.3.1	RGV streeft naar overdracht van alle huurovereenkomsten naar federaties, momenteel wordt Wylerbergmeer verhuurd aan NVH De Voorn.
2.6	De regels voor het nachtvissen in het Wylerbergmeer zullen in overleg tussen RGV en de federatie worden gewijzigd.
2.7 + 3.5 + 4.4	In beeld brengen concrete aantal controles en de resultaten hiervan, streven en maatregelen.
3.2 + 4.2	In beeld brengen overzicht van uit te zetten vissoorten, hoeveelheden en frequentie
3.4 + 4.4	Overleg over parkeergeld
4.4	Aangeven of/wanneer een vervolg visstand onderzoek wenselijk is.

Verwerkte literatuur

- Europees Parlement, 2000. Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad. In: Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen, 22-12-2000.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1999. Beleidsbesluit Binnenvisserij. Den Haag.
- Sportvisserij Nederland, 2007. Landelijke Lijst van Viswateren. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- De Laak, 2007. Rapport Visserijkundig Onderzoek Recreatieplas Wylerbergmeer te Beek-Ubbergen. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Zoetemeyer, R.B., & G. Gerlach, 1995. Rapport Visserijkundig Onderzoek Wylerbergmeer te Beek. OVB Voorlichtingsrapport VO.5065-01. Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij, Nieuwegein.
- Zoetemeyer, R.B., & B.J. Lucas, 2007. Basisboek visstandbeheer. Sportvisserij Nederland, Bilthoven.
- Waterschap Rivierenland, 2008. Zwemwaterprofiel Wylerbergmeer. Waterschap Rivierenland, Tiel.

Bijlagen

Bijlage I	Belangrijkste sportvisserijtypen.....	29
Bijlage II	Hengelvangstregistratie.....	31

Bijlage I **Belangrijkste sportvisserijtypen**

De karpervisser

Karpervissen is een vorm van visserij die plaats vindt op vrijwel alle soorten water, waarbij vanaf de kant met een werphengel, statisch op specifiek karper wordt gevist. De eisen die een karpervisser aan het water stelt zijn over het algemeen niet hoog. Alleen een redelijke diepte (1 tot 3 meter) en een begroeide oever, met riet, bomen en struiken met kleine open plekken zijn gewenst. De bereikbaarheid van de visplaats is vaak van ondergeschikt belang.

De karpervisser

De snoekvisser

De snoekvisser vist bij voorkeur in polderwater, zand-, klei- of grindgaten, meren of plassen en rivieren. Er wordt gericht gevist op snoek, maar bijvangsten van baars en snoekbaars worden gewaardeerd. Er wordt gevist met een werphengel vanaf de kant of vanuit een boot, waarbij de visser zich steeds verplaatst. Als eisen worden aan het viswater gesteld een minimale diepte van 1,5 meter, een minimale breedte van 3 meter en een minimale zichtdiepte van 50 centimeter. Het bedekkingspercentage met waterplanten bedraagt 10 tot 25 %. De oevers zijn bij voorkeur natuurlijk en grillig van vorm en begroeid met riet, bomen en struiken met kleine open plekken. De bereikbaarheid van het water is niet van belang. Voor de bootvissende snoekvisser zijn een trailerhelling en botenverhuur gewenst.

De snoekvisser

De recreatievisser

De recreatievisser vist in stadswateren, visvijvers, kanalen, rivieren en meren, kortom vrijwel overal. Er wordt vanaf de kant met een vaste stok of werphengel gevist op brasem, blankvoorn, kolblei, ruisvoorn en zeelt (vrijwel alle vissoorten worden bevestigd). Als eisen aan het water stelt de recreatievisser een diepte van maximaal 3 tot 5 meter met een bedekkingspercentage van waterplanten van 0 tot 10 %. De oever is bij voorkeur natuurlijk en grillig met een begroeiing van riet, bomen en struiken met minimaal om de 5 tot 10 meter open plekken. De afstand van de parkeerplaats naar de visplaats mag maximaal 100 meter bedragen. De bereikbaarheid van de visplaats door paden is gewenst. Hindernissen vormen geen bezwaar. De beleving van het vissen vormt voor de recreatievisser de belangrijkste drijfveer.

De recreatievisser

Bijlage II Hengelsingstregistratie

Tot nu toe vindt op Wylerbergmeer hengelsingstregistratie niet of nauwelijks plaats. Aanbevolen wordt om individuele sportvissers te stimuleren om met hengelsingstregistratie online te beginnen.

Door hengelsingstregistraties (HVR) kunnen, voor met de hengel vangbare soorten, goede kwalitatieve gegevens over de visstand verkregen worden. Een goed uitgevoerde hengelsingstregistratie kan inzicht verschaffen in een mogelijke afname of toename van de visbezetting en kan daarnaast zelfs een verschuiving in de soortensamenstelling aantonen.

Om door HVR een goed beeld van de visstand te krijgen, zijn gegevens over zo veel mogelijk vissoorten nodig. Deze gegevens zijn te verkrijgen door zoveel mogelijk typen sportvissers, zoals witvisvissers, karpervissers en roofvisvissers, mee te laten doen aan HVR.

Het is van belang dat de vangstregistratie op een nauwkeurige wijze wordt bijgehouden en verzameld. Het wordt dan ook aanbevolen om de vangstregistratie vanuit een centraal punt te coördineren en de gegevens centraal te verzamelen. Hiervoor dient een coördinator te worden aangesteld. Na het verzamelen dienen de gegevens weer gerapporteerd te worden aan de achterban, zodat zij gemotiveerd blijven. Deze terugkoppeling kan eventueel geschieden in het clubblad of via de website van een vereniging of federatie.

Sportvisserij Nederland is in 2007 actief aan de slag gegaan met hengelsingstregistratie. Het doel is aangesloten organisaties en sportvissers een solide platform voor HVR te bieden, en met de verzamelde gegevens op individueel, lokaal, regionaal en landelijk niveau beter zicht te krijgen op de ontwikkelingen in de visstand. Ook voor waterbeheerders kan door middel van HVR een waardevol inzicht in de visstand worden verkregen, zeker in het licht van de Kaderrichtlijn Water.

Hengelsportverenigingen, federaties of specialistenorganisaties kunnen zich op www.vangstenregistratie.nl aanmelden, en na registratie gebruik maken van het programma HVR online. Op deze website is ook een handleiding en een helpdesk te vinden.

Sportvisserij Nederland
Postbus 162
3720 Ad Bilthoven

